

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/36/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423204543
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4423204543.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, so sídlom F. Kapisztóryho 1, 940 36 Nové Zámky, dieťa rodičov otec: C. D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XX, XXX XX G., zastúpený: JUDr. Soňa Soboňová, advokátka so sídlom Podzámska 8330/32, 940 02 Nové Zámky, a matka: C. H. B. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX G., zastúpená: Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS s.r.o., so sídlom Hlavná 6, 927 01 Šaľa, IČO: 47 241 543, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a o návrhu otca a o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 18.12.2023 č.k. 8P/168/2023-66, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zaviazal otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletá“), 150 eur mesačne od vykonateľnosti uznesenia vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky (výrok I.), návrh matky v časti zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti zamietol (výrok II.), upravil styk otca s maloletou každý utorok a štvrtok od 15.30 hod. do 17.30 hod. tak, že miestom prevzatia maloletej je zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov a miesto odovzdania je bydlisko matky, každú sobotu od 08.00 hod. do 17.00 hod. tak, že miestom prevzatia a odovzdania maloletej je miesto bydliska matky (výrok III.), matke uložil povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi uložil povinnosť maloletú v určenom čase a mieste prevziať a po ukončení styku matke v určenom čase a mieste odovzdať (výrok IV.), trvanie neodkladného opatrenia určil do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva vedenom na Okresnom súde Nové Zámky sp.zn. 8P/168/2023 (výrok V.).

2. Vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1,2, § 330 ods. 1, § 331 ods. 1, zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), § 2 ods. 1, § 360 ods. 1, § 366 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), a skutkovo tým, že po zohľadnení návrhov rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia a obsahu spisového materiálu, dospel k záveru, že návrh otca na úpravu styku je dôvodný, návrh matky považoval za čiastočne dôvodný, a to v časti úpravy styku otca s maloletou a určenia výživného. Konštatoval, že rodičia sa v prebiehajúcom konaní vo veci samej na informatívnom výsluchu (dňa 25.10.2023) dohodli na dočasne určenom výživnom po 150 eur mesačne a styku otca s maloletou, po ktorom matka svoje stanovisko. Poukázal na matkou uvádzaný jej príjem zo závislej činnosti 1.700 eur mesačne (spolu s daňovým bonusom 140 eur), prídavky na dieťa 60 eur mesačne, otec je aktuálne nezamestnaný a výživné v dohodnutej výške platí. Potrebu dočasne určiť výživovacia povinnosť otca k maloletej zdôvodnil tým, že otec na výživu maloletej neprispieval a takto určené výživné dočasne zabezpečí potreby maloletej do konečného rozhodnutia súdu. Návrh matky v

časti zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti zamietol, pre nepreukázanie naliehavosti, prípadne ohrozenia maloletej. Konštatoval, že osobnú starostlivosť o maloletú vykonáva matka a otec daný stav rešpektuje. Styk otca s maloletou upravil v kratších časových intervaloch bez prítomnosti matky. Matka po dohode o styku s otcom na informatívnom stretnutí začala trvať na svojej prítomnosti, odôvodňujúc ju vznikajúcou separačnou úzkosťou maloletej, (ktorá podľa nej vznikla z presúvania maloletej k otcovi domov). Súd prvej inštancie zohľadnil, že maloletá od svojich 14-tich mesiacov navštevuje jasle, kde trávi celý čas bez matky, preto mal za to, že príčinou vzniku separačnej úzkosti môže byť aj iný dôvod, než len trávenie krátkeho času aj v domácnosti otca, napríklad aj celodenné odlúčenie od matky, prípadne rodinné problémy, či rozvod rodičov. Z uvedených dôvodov sa nestotožnil s návrhom matky v časti navrhovanej dočasnej úpravy styku len za jej prítomnosti. Mal za to, že pokiaľ maloletá vydrží bez matky celý deň v jasliach, takýto istý čas je schopná stráviť aj s otcom, ku ktorému má jednoznačne vytvorené bližšie citové väzby než k cudzím osobám. Uviedol, že separačná úzkosť je prirodzenou súčasťou vývinového procesu dieťaťa, preto nemôže byť dôvodom na obmedzenie kontaktov maloletej s otcom, ktorý má byť súčasťou jej života. Správou zo šetrenia pomerov mal preukázané, že otec má takisto, ako matka vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletú, maloletá ho dôverne pozná a má k nemu vytvorený blízky citový vzťah. Otec má záujem stretávať sa s maloletou a tráviť s ňou čo najviac času a spolupodieľať sa na jej starostlivosti a výchove. Rozsah styku nateraz považoval za dostatočný na zabezpečenie rozvoja citových väzieb medzi otcom a maloletou. Bezodkladnosť úpravy pomerov videl v tom, že matka predbežnú dohodu nedodržiava. Styk počas prázdnin a sviatkov (tak, ako to navrhovala matka) neupravil, keďže prekračuje rámec neodkladného opatrenia. Konštatoval, že v konaní vo veci samej sp.zn. 8P/168/2023 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva rozhodne po vykonanom dokazovaní.

3. Proti rozhodnutiu podala v zákonnej lehote podľa § 62 ods. 1, CMP, § 365 ods. 1 písm. e), f), g), h) CSP odvolanie matka, navrhujúc uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a vyhovieť jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu (čl. V. návrhu zo dňa 27.11.2023). Namietala, že súd prvej inštancie neprihliadal na ňou predložené dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, pritom existujú aj ďalšie dôkazy osvedčujúce jej tvrdenia, ktoré predkladá v odvolaní. Mala za to, že súd úpravou styku otca s maloletou bez jej prítomnosti a zamietnutím jej návrhu na dočasné zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti nastolil paradoxný stav, kedy na jednej strane aktuálne maloletá nie je zverená do osobnej starostlivosti ktoréhokoľvek rodiča súdnym rozhodnutím, avšak na strane druhej má otec aktuálne určený dočasný styk s maloletou bez jej prítomnosti. Súd prvej inštancie navyše takýto pomerne prekvapivý postup odôvodňuje len veľmi stroho. Ak však súd neodkladným opatrením určuje dočasný styk otca s maloletou, je úplne prirodzené až žiaduce, aby ju rovnakým rozhodnutím dočasne zveril do jej osobnej starostlivosti. Ak by totiž otec, z akýchkoľvek dôvodov odmietal po ukončení styku jej maloletú vrátiť, absentujúca súdna úprava zverenia by jej spôsobovala pomerne veľké ťažkosti pri domáhaní sa vrátenia maloletej. Preto toto rozhodnutie súdu vnáša do pomerov účastníkov pomerne vysokú nestabilitu. Styk otca s maloletou bez jej prítomnosti nemá oporu v osvedčenom skutkovom stave, keď súd neprihliadal na ňou predložené dôkazy a vychádzal iba z hypotetického záveru. Nezohľadnil dôvody nutnosti jej prítomnosti pri styku, keď príznaky separačnej úzkosti, resp. spontánny odmietavý postoj k odchodu s otcom sa u maloletej začali objavovať až v období 08-09/2023, kedy ju otec počas týždňa začal brávať k sebe domov (dovtedy ju mal len na prechádzkach vždy v sobotu a 2 x v týždni). Preto najlogickejším záverom bolo, že práve táto zmena bola príčinou následného odmietavého správania maloletej k odchodu s otcom. Hypotetické závery súdu o možných iných príčinách separačnej úzkosti maloletej, (že už ako 14-mesačná začala navštevovať jasle), nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sú v rozpore s ňou prezentovanými a osvedčenými skutkovými okolnosťami, (ktoré súd prvej inštancie opomenul vziať v úvahu a ani ich nezmiňuje). Uvedené závery súdu by mali relevanciu iba v prípade, ak by sa u maloletej príznaky separačnej úzkosti začali objavovať už od nástupu do jasli. Pokiaľ je príčinou separačnej úzkosti spôsob realizácie zaužívaného styku, je žiaduce, aby sa styk realizoval za jej prítomnosti. Dôkazom sú skutočnosti ňou uvádzané v ods. 5 a 6 čl. II jej vyjadrenia zo dňa 08.12.2023 a najmä fakt, že potom ako otec napokon začal akceptovať jej prítomnosť pri styku a prestal ju brávať k sebe domov (od 16.11.2023 a neskôr), celkový zdravotný a psychický stav maloletej sa zlepšil. Na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie zrejme neprihliadal, nakoľko ich vôbec nezmiňuje, rovnako nezohľadnil dôkazy potvrdzujúce jej tvrdenia a to videozáznam z bezpečnostnej kamery zo dňa 17.11.2023 a čestné prehlásenie babky maloletej, ktoré súdu zaslala dňa 12.12.2023. Rovnako neprihliadal na lekársku správu z urgentného príjmu maloletej zo dňa 08.12.2023, čím osvedčila, že v dôsledku nezodpovedného konania otca, ktorý maloletej napriek jej intolerancii podal sójový jogurt,

musela byť maloletá ošetrovaná pre pretrvávajúce zažívacie ťažkosti. Za príčinu stomatitídy a kvasinkovej infekcie maloletej (lekárska správa C. J. K. zo dňa 14.01.2024) označila nezodpovedné konania otca, ktorý mal počas Vianoc dávať maloletej piť z extrémne špinavej dojčenskej fľaše. Namietala, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal so skutočnosťou, že minimálne od 05/2023 jej otec na maloletú prispieval 250 eur mesačne, z čoho možno dedukovať, že suma 150 eur je značne podhodnotená, nedostatočná z hľadiska schopností a možností otca.

4. Kolízny opatrovník navrhol uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť. Mal za to, že obaja rodičia majú mať dostatočný priestor na prehlbovanie svojho vzťahu s maloletou. Úprava styku prvoinštančným súdom rešpektuje právo maloletej na zachovanie vzťahu k obojom svojim rodičom a s poukazom na jej vek korešponduje s jej najlepším záujmom. Doplnil, že ide o zdravé dieťa, nevyžadujúce si špeciálnu starostlivosť a je povinnosťou oboch rodičov správať sa navzájom tak, aby bolo možné styk realizovať bez akéhokoľvek ohrozenia zdravého vývinu maloletej.

5. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Mal za to, že matka si veľmi nesprávne vykladá uznesením nastolený stav, kedy nedošlo k zvereniu maloletej do jej osobnej starostlivosti z dôvodu, že súd k takémuto postupu nevzhladol naliehavosť dôvodov. Matka poukazuje na hypotetickú situáciu (keby maloletú matke po skončení styku nevrátil), ktorá doposiaľ nikdy nenastala a nemá žiadny podklad v jeho správaní. Rodičia sa zúčastňovali sedení pred orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý rovnako nevzhladol na jeho strane, akúkoľvek nestabilitu v jeho postoji k matke, príp. k rešpektovaniu jeho oprávnenia na styk s maloletou len vo vymedzenom čase (tento striktno dodržiava). Práve matka z jeho medzí vybočuje, nerešpektuje, že je oprávnený si maloletú prevziať v zariadení (práve z dôvodu predchádzania údajnej separačnej úzkosti) a maloletú v určené dni vyzdvihne z jasíel skôr, príp. ju v daný deň do jasíel vôbec nedá. Nie je potom zrejme, akým spôsobom samotná matka prispieva k náprave domnejšej separačnej úzkosti u maloletej. Uviedol, že maloletej je poskytovaná riadna starostlivosť a neexistujú žiadne pochybnosti o tom, že starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka. Uviedol, že styk bez prítomnosti matky sa realizuje bez akýchkoľvek problémov, jeho vzťah s maloletou sa prehĺbil, postupne si zvykla na cyklus starostlivosti rodičov a bez akýchkoľvek problémov odchádza s ním do miesta jeho bydliska, pričom sa vždy očividne teší. Maloletá je u neho spokojná a šťastná, má tam zabezpečené všetky potreby pre svoj rozvoj, je obklopená rodinou, ktorá jej prejavuje lásku. Matka nie je stotožnená s uznesením súdu, začala mu robiť problémy pri odovzdávaní maloletej, neustále ho obviňuje, že je maloletá chorá, pritom u neho žiadne symptómy a problémy nemá. Maloletú matke odovzdáva zdravú, usmiatu a veselú. Matka ho cez víkend obviní, že maloletá od neho zase prišla chorá, následne ju vezme na pohotovosť, kde jej vydajú lekársku správu, ktorú následne predloží súdu ako „dôkaz“ a nasledujúci pondelok ju ako zdravú umiestni do jasíel. Nie je zrejme, ako vie matka preukázať, resp. z čoho usudzuje, že maloletá mala dostať stomatitídu a kvasinkovú infekciu zo špinavej dojčenskej fľaše, ktorú jej mal dať on. Maloletej vytvára maximálne vhodné podmienky, a preto nie je vonkoncom pravdivé (a v tomto štádiu konania ani preukázané), že by akékoľvek domnelé zdravotné problémy maloletej spôsoboval práve on. Matka, ako lekárka neberie do úvahy, že problémy s oslabenou imunitou maloletej a vyššou chorobnosťou, môžu súvisieť práve s návštevou jasíel. Rovnako, ako medicínsky nezanedbateľný sa javí fakt, že v matkinej domácnosti žijú mačky, ktoré spávajú v posteli s maloletou a nádobu na ich vyprázdňovanie umýva vo vani. K matkou uvádzanej príčine separačnej úzkosti uviedol, že matka nie je znalec z odboru psychológie a vonkoncom nezohľadňuje fakt, že u maloletej môže k vzniku separačnej úzkosti viesť práve jej umiestnenie do jasíel v jej útlom veku (na čo opakovane upozorňoval). Vytvorenie vhodných podmienok pre starostlivosť o maloletú u neho konštatoval aj kolízny opatrovník. Matkou diagnostikované dôvody domnejšej separačnej úzkosti nie sú ničím podložené. Mal za to, že pokiaľ má maloletá naozaj prejavy separačnej úzkosti, (ktoré on doposiaľ nepozoroval), nie sú spôsobené tým, že je niekoľko hodín do týždňa v prítomnosti osôb, ktoré sú jej blízke (otec a starí rodičia), ale tým, že ju matka takmer každý pracovný deň od rána do neskorého poobedia umiestňuje do jasíel. Tento záver sa javí, ako omnoho pravdepodobnejší, ako ničím nepodložené tvrdenia matky. Mal za to, že určené výživné zodpovedá jeho možnostiam, schopnostiam, ako aj nákladom matky, ktoré má v súvislosti so starostlivosťou o maloletú.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutkové okolnosti, alebo také, ktoré by súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní starostlivo nevyhodnocoval a mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožnil tak s výkladom inštitútu neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie, ako aj s jeho aplikáciou v danej prejednávanej veci, majúc za to, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu otca splnené boli, v zmysle návrhu matky boli splnené iba čiastočne. Správne postupoval súd prvej inštancie, keď dočasne upravil styk otca s maloletou v rozsahu, ktorý až do rozhodnutia vo veci samej zabezpečí udržiavanie pravidelného kontaktu a vzťahových väzieb medzi maloletou a otcom a to bez prítomnosti matky, určil otcovi povinnosť platiť na maloletú výživné v nevyhnutnej miere a návrh matky v časti zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti zamietol.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. V súvislosti s rozhodovaním o neodkladných opatreniach v konaní starostlivosti súdu o maloletých treba uviesť, že ich zmyslom, je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, kedy možno nariadiť odovzdať maloletého do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti (§ 367 ods. 1 CMP), alebo, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletého dieťaťa (§ 325 ods. 1 CSP), alebo, ak sa maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti, alebo, ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený, alebo narušený, možno maloletého dočasne zveriť do starostlivosti fyzickej alebo právnickej osoby, ktorú určí súd (§ 365 ods. 1 CMP). Inštitút neodkladného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv maloletých detí v situáciách, keď sú práva detí zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove detí, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Neodkladné opatrenie rovnako, ako každé rozhodnutie súdu však musí vychádzať z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. Súd môže pritom nariadiť len také neodkladné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie účelu, nesmie voliť neodkladné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne alebo nezvratne zasahovalo do práv účastníkov konania.

14. Osobitnej povahy tohto procesnoprávneho inštitútu zodpovedá aj zjednodušený a zrýchlený postup pri rozhodovaní (spravidla súd rozhodne bez výsluchu, bez vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania). Keďže súd pri rozhodovaní vychádza z návrhu a listinnými dôkazmi osvedčených skutočností, navrhovateľ musí preto opísaním rozhodujúcich skutočností a pripojením listinných dôkazov hodnoverne presvedčiť súd o potrebe tejto neodkladnej procesnej ochrany. Dokazovanie má povahu osvedčovania, čo znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza.

15. Odvolací súd prisvedčuje súdu prvej inštancie a námietku matky o nesprávnom právnom závere v prípade zamietnutia jej návrhu na dočasné zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti pre „nepreukázanie naliehavosti“, vyhodnotil ako nedôvodnú. Nestotožnil sa ani s jej argumentáciou, že úpravou styku otca s maloletou bez jej prítomnosti a zamietnutím jej návrhu na dočasné zverenie maloletej nastolil súd prvej inštancie paradoxný stav. Vychádzajúc z primárneho účelu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti súdu o maloletých a osvedčenia relevantných skutkových okolností vyplývajúcich z obsahu spisu, teda, že osobnú starostlivosť o maloletú vykonáva matka a otec v prebiehajúcom konaní vo veci samej tento stav rešpektuje, odvolací súd, v súlade s vysloveným

právnym názorom súdu prvej inštancie rovnako nezistil relevantné dôvody a osvedčenie potreby takejto úpravy pomerov prostredníctvom neodkladného opatrenia (§ 325 ods. 1 CSP). V danom prípade nebol dôvodný ani postup podľa § 367 ods.1 CMP, ktorý predstavuje opatrenie smerujúce k zabezpečeniu riadnej starostlivosti o maloleté dieťa, keď maloletá sa nachádza vo faktickej starostlivosti matky a táto starostlivosť nateraz nie je ohrozená v žiadnom smere. Odvolací súd udáva, že neodkladným opatrením súd automaticky nerozhoduje o zverení maloletého dieťaťa, ale je potrebné tvrdiť a aj osvedčiť závažné dôvody, ktoré by znemožňovali matke plnohodnotný výkon osobnej starostlivosti o maloletú, alebo obstarávanie denných potrieb maloletej, ktoré doposiaľ zo strany otca nijako limitované neboli. Z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia ani z jej odvolania nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by osvedčovali kritickosť situácie maloletej, alebo akékoľvek jej ohrozenie, (ktoré sú zákonné predpoklady § 325 ods. 1 CSP, prípadne § 367 ods. 1 CMP). Z obsahu návrhu matky pritom vyplýva, že sa neodkladným opatrením, bez vykonania potrebného dokazovania, domáha nastolenia právneho stavu, ako navrhuje rozhodnutím súdu vo veci samej. Tu je potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti je predmetom rozhodovania vo veci samej, čomu bude zodpovedať aj vykonávanie dôkladného dokazovania súdom prvej inštancie. Správne teda postupoval súd prvej inštancie, ktorý po predbežnom zhodnotení rodinných pomerov maloletej, návrhov rodičov a ich stanovísk k úprave výkonu rodičovských práv a povinností ustálil, že v danom štádiu konania o veci samej je dôvodné dočasne upraviť iba zabezpečenie pravidelného styku otca s maloletou v primeranom rozsahu a návrh matky na zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti, ako nedôvodný zamietol.

16. Cieľom procesného inštitútu neodkladného opatrenia v prípade úpravy styku maloletého dieťaťa s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, je výhradne predbežné zabezpečenie realizácie práva na styk (rodiča aj maloletého dieťaťa) do doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia v konaní vo veci samej. To znamená, že má ísť o úpravu styku nevyžadujúcu si podrobné zisťovanie aktuálnych pomerov na strane maloletého dieťaťa a rodiča zo styku oprávneného, na rozdiel od dokazovania v meritórnom konaní. Neodkladným opatrením sa teda má zabezpečiť len prvotná úprava styku v takom rozsahu, o ktorom je predpoklad, že v dôsledku absencie možnosti vykonať dokazovanie potrebné na posúdenie vyváženej požiadavky rodiča so záujmom maloletého dieťaťa, bude ku prospechu maloletého dieťaťa.

17. Odvolací súd po zhodnotení osvedčených skutkových okolností daného prípadu vyplývajúcich zo spisového materiálu a dôvodov odvolania matky, v súlade s vysloveným právnym názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že potreba dočasnej úpravy pomerov pri úprave styku otca s maloletou tak, ako ju nastavil súd prvej inštancie v záujme maloletej, je dôvodná. Správne vyhodnotil aj obsah a dôvody návrhov rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia a styk otca s maloletou upravil bez prítomnosti matky a v rozsahu spĺňajúcom podmienky neodkladného opatrenia, zohľadňujúc aj predbežnú dohodu rodičov na informatívnom výsluchu dňa 25.10.2023. Súd prvej inštancie správne postupoval, keď so všetkou starostlivosťou k záujmom maloletej zohľadnil jej vek a okolnosti osobnej starostlivosti matky, ktorá ako rezidenčný rodič na základe vlastných predstáv a rozhodnutí koriguje rozsah a priebeh styku otca s maloletou. Odvolací súd sa stotožnil tak s rozsahom dočasne upraveného styku otca s maloletou, keďže tento bol po rozchode rodičov ich nekonštruktívnou komunikáciou a vzájomným rodičovským konfliktom ohrozený, ako aj záverom súdu, že prítomnosť matky pri realizácii styku nie je nevyhnutná. Odvolacie námietky matky nemali vplyv na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré pre ich neosvedčenie nemožno ani v danom štádiu konania verifikovať a objektivizovať. Rozporné tvrdenia rodičov musia byť v záujme maloletej odstránené dokazovaním v merite veci. Tvrdenie matky, že pokiaľ si otec maloletú od 08/2023 začal brávať k nemu domov (na niekoľko hodín) a styk nerealizoval výlučne na prechádzke v blízkosti bydliska matky, sa u maloletej vyvinula separačná úzkosť z odlúčenia od matky, doposiaľ preukázané a ani osvedčené nebolo. Takéto tvrdenie matky (a to najmä aj s poukazom na rozsah upraveného styku) je spochybnené nielen tým, že ho nedokázala dostatočne osvedčiť, ale aj predbežnou dohodou rodičov v 10/2023 o styku otca s maloletou bez prítomnosti matky, ako aj skutočnosťou, že maloletá konzistentne podstupuje separáciu od matky od 14 mesiacov svojho veku, kedy ju matka umiestnila do jasíel s celodenným pobytom. Matka pritom nijako nerozporevala tvrdenia otca, že nástup maloletej do jasíel, bez prechodného obdobia na 5 dní na 8 hodín denne, mal negatívny dopad na maloletú. Odvolací súd sa stotožňuje aj s úvahou súdu prvej inštancie, že pokiaľ rodičia u maloletej pozorujú určité prejavy psychickej nestability, tieto sa môžu javiť ako dôsledok jej umiestnenia do jasíel v jej útlom veku, prípadne rodičovského sporu a napätia medzi rodičmi pri odovzdávaní si maloletej. Tvrdenia matky o vzniku separačnej úzkosti u maloletej (nebola u maloletej odborne diagnostikovaná) ktorá by mala byť dôvodom obmedzenia styku otca s maloletou iba za jej prítomnosti,

bez ďalšieho neosvedčuje ani obsah čestného prehlásenia zainteresovanej osoby a to starej matky (matka matky maloletej) a ani predložený videozáznam z bezpečnostnej kamery zo dňa 17.11.2023 (na ktorom je zachytená iba ojedinelá situácia, nie je z neho zrejmé čo odovzdávaniu maloletej otcovi predchádzalo, že by maloletá bola pri odovzdávaní vo zvýšenej miere rozrušená, navyše situácia pri odovzdávaní maloletej medzi rodičmi nie je dobre zvládnutá po psychologickej stránke ako aj príprava maloletej na styk, keď otec nemá priestor na privítanie sa s maloletou a až do jej odovzdania musí čakať za bránou domu matky). Z písomných podaní matky pritom nevyplýva, že medzi otcom a maloletou nie je vybudovaná bezpečná citová väzba, alebo, že by sa otec v rozsahu upraveného styku o maloletú nemohol postarať. Pokiaľ matka spochybňuje starostlivosť otca o maloletú predložením lekárskeho správ o vyšetrení maloletej zo dňa 08.12.2023 a 14.01.2024 (čím odôvodňuje nutnosť svojej prítomnosti pri styku) odvolací súd udáva, že tieto nepreukazujú príčinnú súvislosť medzi jednotlivými situačnými ochoreniami maloletej a údajným nevhodným zaobchádzaním s maloletou zo strany otca. Odvolací súd nemá dôvod nateraz spochybňovať vyjadrenia otca, že sa dokáže o maloletú vo vymedzenom rozsahu riadne postarať, že maloletá sa v jeho prítomnosti prejavuje, ako spokojné dieťa. Nevhodné podmienky pre starostlivosť o maloletú u otca nezistil ani kolízny opatrovník. Naopak, na základe spolupráce s rodinou, poznania situácie maloletej a vzťahov medzi rodičmi, sa vyjadril v prospech zachovania rozsahu doposiaľ upraveného dočasného styku otca s maloletou bez prítomnosti matky a poukázal na stále nezvládnuté rodičovské postoje pri výkone starostlivosti o maloletú. Je zrejmé, že rodičia doposiaľ efektívne neodstránili uvedené nedostatky a ich správanie môže mať negatívny vplyv na prežívanie maloletej, čo však z pohľadu osvedčovania skutkových okolností na posúdenie dôvodov zabezpečenia kontaktu otca s maloletou v nevyhnutnej miere, nemá nateraz vplyv. V tomto smere rodičia poskytujú súdu zásadne rozporné tvrdenia, ktoré je nevyhnutné súdom prvej inštancie odstraňovať ďalším dokazovaním. Aktuálne nemožno ustáliť, že v konaní bol osvedčený negatívny vplyv upraveného styku na maloletú, ako aj okolnosť, že matkou uvádzané ojedinelé ochorenia maloletej sú následkom zanedbania starostlivosti zo strany otca. Uvedené tvrdenie matky nevyplývajú z ňou predkladaných listinných dôkazov a naďalej zostávajú iba v rovine rozporných tvrdení rodičov, ktorí majú rozdielny názor na výchovu a starostlivosť o maloletú. Za takto osvedčených skutkových okolností nemožno akceptovať návrh matky, že jej prítomnosť pri styku v rozsahu jeho určenia je nevyhnutná. V danom prípade rozsah upraveného styku a osobná starostlivosť otca o maloletú vo vymedzenom čase neznamená zásadnú zmenu v doterajšom živote maloletej a nenarúša jej rituály a streotypy. Pokiaľ má otec vytvorené vhodné podmienky a prejavuje záujem sa o maloletú starať a stretávať sa s ňou, aj keď rodičia svoj partnerský vzťah ukončili, potom je v záujme maloletej jej styk s otcom podporovať a upevňovať. Konečnú úpravu styku aj z pohľadu jeho realizácie zabezpečenej neodkladným opatrením vyhodnotí súd prevej inštancie vo veci samej.

18. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie aj v časti o úprave vyživovacej povinnosti otca na maloletú vo výške, ktorá zodpovedá podmienkam § 366 CMP. Odvolací súd dopĺňa, že matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti neuviedla relevantné tvrdenia, na základe ktorých by bolo možné ustáliť, že zabezpečenie nevyhnutnej výživy pre maloletú zo strany otca má predstavovať sumu 300 eur mesačne. Uvedené nemal pre potreby svojho rozhodnutia dostatočne osvedčené súd prvej inštancie, ktorý mohol vychádzať iba z obsahu návrhu matky. Odvolací súd zdôrazňuje, že formou procesného inštitútu neodkladného opatrenia je možné nariadiť platenie výživného v nevyhnutnej miere v prípade ohrozenia výživy maloletého dieťaťa a zabezpečovania jeho základných potrieb (na zabezpečenie nákladov spojených s bývaním, stravou, nevyhnutným oblečením, prípadne zdravotným stavom, či povinnou školskou dochádzkou). V posudzovanom prípade v návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia neboli uvedené dôvody existencie potreby nevyhnutnej úpravy pomerov v ňou požadovanom rozsahu. Matka neuviedla a neosvedčila nevyhnutné náklady maloletej, ktoré by s poukazom na svoj príjem nemohla adekvátne zabezpečiť. Rozhodnutie o výživnom určeným neodkladným opatrením musí v prvom rade spĺňať zákonné podmienky tohto inštitútu a musí vychádzať z pravdepodobných skutkových tvrdení, z ktorých potom na základe ich individuálneho vyhodnotenia súd pri rozhodnutí vychádza. V posudzovanom prípade prihladnuc na hore uvedené zásady a obsah návrhu matky, v ktorom matka neuviedla, v čom vidí ohrozenie výživy maloletej, určenie výživného pre nezhodu rodičov v tomto smere správne ustálil vo výške na zabezpečenie najzákladnejších potrieb maloletej, ktoré určením výživného zo strany otca a finančnou participáciou matky, pri jej príjme, nie sú na základe matkou tvrdených skutkových okolností ohrozené. Konečnú výšku výživného, ako aj zročné výživné na maloletú súd prvej inštancie ustáli na základe riadne vykonaného dokazovania vo veci samej. Je nesporné, že súd v konaní vo veci starostlivosti o maloleté deti má vychádzať zo zistenia skutočného stavu veci a môže vykonať aj dokazovanie, ktoré účastníci

konania nenavrhujú, avšak nemôže nahrádzať skutkové tvrdenia, ktoré matkou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ani v odvolaní tvrdené neboli.

19. Súd prvej inštancie v danej veci postupoval v zmysle zásad charakterizujúcich inštitút neodkladného opatrenia, pričom s jeho názorom vysloveným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa stotožnil aj odvolací súd. Rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí ktorým sa konanie vo veci samej končí.

21. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).